

**Vega
verneområdestyre**

Møteinnkalling

Utvalg:	Vega verneområdestyre
Møtested:	, Elektronisk
Dato:	16.06.2025
Tidspunkt:	14:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 19/25	Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Vega verneområde - lavtflyving - overvåking og kartlegging av norske sjøfugler - Norsk institutt for naturforskning (NINA)		2025/4476

Arkivsaksnr: 2025/4476-2

Saksbehandler: Anja Hennie Halmøy
Fredriksen

Dato: 16.06.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Vega verneområdestyre	19/25	16.06.2025

Søknad om lavtflyging i verneområder i forbindelse med sjøfuglkartlegging

Forvalters tilrådning

Vega verneområdestyre gir Norsk institutt for naturforskning (NINA) tillatelse til lavtflyging i omsøkte verneområder forvaltet av Vega verneområdestyre, for gjennomføring av sjøfuglkartlegging. Vedtaket er fattet med hjemmel naturmangfoldloven § 48:

Vilkår for dispensasjonen:

- Flyvingen skal gjennomføres i perioden 16. – 25. juni 2025.
- Det er ikke tillatt å fly lavere enn 500 fot/150 meter over bakken.
- Tillatelsen gjelder kun for de omsøkte verneområdene.

Søknaden

NINA gjennomfører årlig overvåking og kartlegging av norske sjøfugler gjennom SEAPOP (det nasjonale overvåkingsprogrammet for hekkende sjøfugl). I programmet har alle kolonier av hekkende storskarv langs kysten av Trøndelag og Nordland nord til Myken blitt overvåket i en årrekke. I tillegg telles det myteflokker av grågås ved kjente myteplasser, noe som er godt egnet til å gi data på bestandsstatus for arten. Data og opparbeidet kunnskap fra programmet blir kontinuerlig tilrettelagt og organisert for å kunne serves til ulike brukere gjennom nettsted (seapop.no), rapporter og til bruk i forvaltningen for å verne om bestandene, deriblant under oljevernaksjoner.

For å gjennomføre årets kartlegging søkes det om å fly ned til mot 500 fot i følgende verneområder i Vega kommune:

- Muddværet fuglefredningsområde,
- Hysvær/Søla landskapsvernområde med dyrelivsfredning
- Lånan/Skjærvær naturreservat
- Flovær og Skjærvær dyrefredningsområde.

Storskarvkoloniene telles ved bruk av småfly ved at koloniene fotograferes og det telles opp antall aktive reir fra bilder i etterkant. Ofte er det tilstrekkelig å fotografere i 1000 fots høyde, men av og til er det nødvendig å gå ned til 500 fot.

Arbeidet ved hver koloni er utført i løpet av svært kort tid og som regel trengs det kun en overflyvning for å få tatt de bildene som er nødvendig. Det er viktig at skarven ikke forstyrres under flyvningen slik at de forlater redene, da dette både gjør det vanskeligere å telle antall aktive reir og øker risikoen for reirpredasjon. Erfaring fra tidligere års tellinger viser at skarven blir sittende på redet og i kolonien ved overflyvning. Siden fuglene ikke forstyrres slik at de forlater redene og arbeidet er svært kortvarig, er flytelling derfor en svært skånsom måte å telle koloniene på.

Et alternativ med båt vil både være langt mer tidkrevende og forstyrrende, da fuglene vil forlate redet når en båt nærmer seg kolonien eller det går folk på land. Tilsvarende metode benyttes for å telle myteflokkene av grågås og tellingene av storskarvkolonier og mytende grågås kan utføres samtidig.

Under kartleggingen telles de aktive storskarvkoloniene og det søkes også etter nye kolonier ved tidligere aktive lokasjoner og andre egnede lokasjoner. Grågås telles ved å oppsøke kjente myteplasser for gjessene. Tellingene vil i år gjennomføres i perioden 16.-25. juni.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Det er søkt om tillatelse til lavtflyging i fire av syv verneområder på Vega. Felles for de fire verneområdene er at de primært er opprettet etter verneplanprosesser knyttet til planer for kystvern og/eller sjøfugl. Felles for dem alle er at lavtflyging under 300 meter er forbudt.

Formålet med fredningene av disse områdene er i all hovedsak:

- Kystverneplan: Formålet med fredningen er å ivareta et verdifullt kystområde, med det naturlig tilknyttede plante- og dyreliv. Spesiell verdi er knyttet til området som hekkeområde for våtmarksfugl og som overvintringsområde for sjøfugl. Mindre lokaliteter innen området har stor havstrandbotanisk verdi. Eller området har spesiell verdi for en konkret art.
- Fuglefredningsområde: Ivareta hekke- og oppvekstområde for sjøfugl

Lavtflyging under 300 meter omfattes ikke av unntaksbestemmelsene som er listet opp i de aktuelle verneforskriftene. Flyvingen må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48. Denne åpner for dispensasjon fra verneforskrifter dersom tiltaket ikke strider mot vernets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Søknaden må også vurderes etter prinsippene §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven.

Vurdering av saken

Naturverdiene i de omsøkte verneområdene er relativt godt kjent gjennom verneprosessene jf. Naturbase. Hensikten med kartleggingen er å øke kunnskapen om bestandsstatus og utbredelse av hekkende sjøfugl. Dette som en del av et større nasjonalt overvåkningsprogram kalt SEAPOP.

Data og opparbeidet kunnskap fra programmet blir kontinuerlig tilrettelagt og organisert for å kunne serves til ulike brukere gjennom foreliggende nettsted. Programmet bidrar til å fremskaffe og vedlikeholde grunnleggende kunnskap om sjøfugl for å bidra til en bedre forvaltning av sjøfuglbestandene.

Programmets faglige forankring og omfang i deltakelse fra mange nasjonale instanser gjør at det ikke vil danne vesentlig presedens med tanke på tillatelse til lavtflyging.

Etter naturmangfoldloven § 8 skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers

utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. NINA har gjennom SEAPOP-programmet gjennomført bestandskartlegginger ved hjelp av fly i flere år. Erfaringen fra dette viser at fuglene i mindre grad forstyrres av flyvingen. Hensikten er at fugl skal ligge rolig på reiret for å kunne telles på fotografi i ettetid. Flyvingen er kortvarig, og overvåkningsprogrammet gir viktig kunnskap til forvaltningen av områdene. Vega verneområdestyre vektlegger at erfaring fra søkeren tilsier at denne typen lavtflyging ikke virker skremmende.

Vega verneområdestyre har i hovedsak kun gitt tillatelser til denne typen aktivitet til forskning og kartlegginger for å styrke kunnskap om verneverdiene, så aktiviteten vil trolig ikke gi noen samlet negativ belastning på økosystemene.

Oppsummert mener forvalter at omsøkte aktivitet ikke vil være til vesentlig skade for verneverdiene og at det dermed kan gis dispensasjon ved bruk av naturmangfoldloven § 48. Kartleggingen vil være til stor nytte for videre forvaltning og overvåkning av verneområdene ettersom man vil få bedre kunnskap om fuglebestandene og deres utvikling.